

Műtárgyfotó - Johann Baptist Hagenauer: Szenvedő Krisztus c. kispasztikája (1756) Delmár Emil gyűjteményéből

Leltári szám: **NLT 3827**

Készítés ideje: 1926

Készítés helye: **Budapest**

Anyag: **üvegnegatív**

Delmár Emil (1876–1959) építési vállalkozó az 1910-es évektől kezdődően kimagasló értékű műgyűjteményt hozott létre, melynek súlypontját iparművészeti tárgyak és kispasztikák alkották. Kollekciónak számos darabja ekkoriban felbomlott és aukcióra bocsátott rangos külföldi magángyűjteményből, például Friedrich Lippmann és Richard von Kaufmann berlini, vagy Adalbert von Lanna prágai gyűjteményéből származott. A Delmár-gyűjtemény darabjai a két világháború között rendszeresen szerepeltek a hazai és külföldi időszak kiállításokon, az 1930-as évek végén azonban Delmár gyűjtőtevékenysége megtorpant, s miután 1939-ben vállalkozását feladva elhagyta Magyarországot, gyűjteményét egzisztenciális okokból fokozatosan felszámolta.

A kollekció nagy része 1939-ben hagyta el Magyarországot, amikor a berni Kunstmuseum mutatta be a Delmár-gyűjtemény mintegy 60 műtárgyát. Feltételezhetően ebben az is szerepet játszott, hogy Delmár Emil – tartva a zsidó származása miatt őt fenyegető veszélyektől – igyekezett biztonságos helyre juttatni gyűjteményét. Delmár 1941 októberében elhagyta Európát, s az Egyesült Államokban telepedett le. Gyűjteményének Svájcba került darabjait 1945-1947-ben New Yorkba szállították, ahol azok nagy részét Delmár a következő évek során aukcióra bocsátotta, illetve amerikai múzeumoknak adta el, mint például a clevelandi Museum of Art-nak és a bostoni Museum of Fine Arts-nak. Ezzel egy időben a gyűjtemény Magyarországon maradt részét az Iparművészeti Múzeumban helyezte letétbe.

A bajor származású salzburgi szobrász, Johann Baptist Hagenauer (1732–1810) 1756-ban készült, az oszlophoz kötött Krisztust ábrázoló aranyozott bronz kispasztikáját Delmár 1913-ban vásárolta meg. A mű a két világháború között több külföldi kiállításon is szerepelt, s az osztrák barokk szobrászat művészettörténeti kánonját meghatározó korabeli publikációkban is helyet kapott (ld. [itt](#) és [itt](#)). A szobrot 1953-ban a Cleveland Museum of Art vásárolta meg Delmár Emiltől (ld. [itt](#)).

Hagenauer Szent Andrást ábrázoló terrakotta szobra ugyancsak a Delmár-gyűjteményből került a Szépművészeti Múzeum tulajdonába (ld. [itt](#)).

Szintén a Delmár-gyűjteményből került 1961-ben a Metropolitan Museumba az a 15. századi miseruha, amely 1930-ban az Iparművészeti múzeum egyházművészeti kiállításán is szerepelt (ld. [itt Régi egyházművészet országos kiállítása](#). Budapest, 1930, Nr. 437.).

Irodalom

- Szerk.: Tüskés Anna: Delmár Emil műgyűjtő művészettörténeti kapcsolatai. *Ars perennis. Fiatal Művészettörténészek II. Konferenciája*. CentrArt, Budapest, 2010. - 177-181:180. (Rózsavölgyi Andrea)
- Mravik László: Delmár Emil hányatott sorsú gyűjteménye. *Belvedere*, 2. (1990), 5. sz.. 1990. - 4-9.
- Éber László: Delmár Emil pasztikai gyűjteménye. I. *Magyar Művészet*, 2. (1926). 1926. - 77-90:84. (képpel)

